

עמ"ת 62221/05/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 62221-05-21 (עציר)
תיק חיצוני: 28272/2021

בפני
עוררים
נגד
משיבים
החלטה

כבוד השופט ניצן סילמן
פלוני (עציר)
מדינת ישראל

ערר על החלטת ביהמ"ש קמא מיום 26.5.21 המורה על מעצרו עד תום ההליכים של העורר

1. כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, ותקיפה סתם של בן זוג.

בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו עד תום ההליכים

2. בדיון מיום 13.1.21 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, חרף טענתו להעדר צו חיפוש וקנוניה בין המתלוננת והמשטרה כנגדו. העורר עתר לשחרורו לחלופה ללא תסקיר בכפר ערערה בפיקוחם של 3 מפקחים.

3. ביהמ"ש קמא קבע בתום הדיון כי גם אם אין מדובר באירוע אלמ"ב חמור ביותר, די בראיות הקיימות כדי שביהמ"ש לא יטה לשחרר את העורר טרם קבלת תסקיר שיבחן מסוכנותו.

4. תסקיר מיום 21.2 מצוין כי העורר הופנה לשירות המבחן בשנת 2007 על רקע חשד לאלימות כנגד אשתו הראשונה. התיק נסגר ללא הרשעה; המתלוננת שוהה במעון לנשים מוכות ולא ניתן היה ליצור עמה קשר ולקבל עמדתה.

שירות המבחן התרשם כי העורר הוא אדם מניפולטיבי, בעל דפוסי התנהגות אלימים, אשר בסיטואציות של הקטנת ערכו העצמי נוטה להתנהגות אימפולסיבית והעדר שליטה עצמית. עוד עלה הרושם כי התנהגות העורר כלפי המתלוננת רכושנית והינו בעל עמדה הנותנת לגיטימציה לשימוש באלימות. בהעדר עמדת המתלוננת התקשה שירות המבחן לגבש הערכת סיכון מלאה, אולם לאור האמור, נקבע כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות התנהגות דומה. אשר למפקחים המוצעים, התרשם שירות המבחן כי הם נוטים להזדהות עם העורר המבטא ביקורתיות כלפי המתלוננת, ואין ביכולתם להציב לעורר גבולות.

על כן, לא המליץ שירות המבחן על שחרור העורר לחלופה

5. ביהמ"ש קמא בהחלטה מיום 21.2 מצא ליקויים בתסקיר, וביניהם - העדר התייחסות לכך כי בהליך משנת 2007 זוכה העורר, והעדר התייחסות לאפשרות מעצר בית בערערה בנגב או איזוק בערערה או באום אל פחם בבית אביו או דודתו של העורר. ביהמ"ש התרשם באופן חיובי מהאב המוצע כמפקח.

לפיכך הפנה ביהמ"ש קמא את העורר לתסקיר משלים שיבחן חלופה באיזוק באום אל פחם או ערערה

6. תסקיר מיום 8.3 מציין כי המתלוננת שוהה במעון לנשים מוכות ולא צלחו ניסיונות לשוחח עמה. בהעדר עמדת המתלוננת, אך נוכח ההתרשמות כפי שצוינה גם בתסקיר קודם אודות מערכת היחסים הזוגית לא ניתן לשלול סיכון להישנות התנהגות דומה.

שירות המבחן הבהיר כי לא הייתה השפעה להליך משנת 2007 על הרושם מהעורר, הערכת הסיכון וההמלצות שגובשו. בהעדר גיבוש הערכת סיכון לא עלה בידי שירות המבחן להתאים טיב החלופה לרמת הסיכון הקיימת, חרף שמדובר באיזוק במיקום מרוחק.

7. ביום 10.3 קבע ביהמ"ש קמא כי על שירות המבחן לבדוק אפשרות של איזוק באזור הדרום ללא חלונות התאווורות בשלב זה, לאחר שהתרשם לחיוב מהוריו של העורר, העדר עבר פלילי, הזמן בו שוהה העורר במעצר עד כה כאשר הוא חולה בקורונה.

8. תסקיר משלים מיום 16.3 ציין עמדתה המתגוננת של האם בכל הנוגע להתנהלות העורר במרחב הזוגי; לא ניתן היה לקיים שיחה נוספת עם העורר אולם די היה בשיחה הראשונית כדי לאסוף את המידע הרלוונטי אודותו; לא צלחו ניסיונות ליצור קשר עם המתלוננת, ובהעדר עמדתה אין אפשרות לגבש הערכת סיכון מלאה, ולבצע התאמה של טיב החלופה לצרכי פיקוח והפחתת סיכון.

על כן, נותרה ההמלצה בעינה

9. ביום 18.3.21 קבע ביהמ"ש קמא כי מדובר במקרה של אלימות במשפחה שגרמה לחבלה של ממש, סטירות ואגרופים באירוע מתמשך שנעצר ע"י קרובי משפחה, שאלמלא כן ייתכן והיה מסתיים באופן חמור יותר. **שלושה תסקירים לא באו בהמלצה לשחרורו של העורר לחלופה, ועל כן, אין מקום לשחרורו של העורר לחלופה או מעצר באיזוק.**

יחד עם זאת, סבר ביהמ"ש קמא כי לא ייתכן מצב בו משטרת ישראל אינה מצליחה למסור מידע אודות מיקומה של המתלוננת, כך שלא ניתן להשלים את התסקיר, ובפרט כאשר התסקיר האחרון נערך אף ללא שיחה נוספת עם העורר.

על כן, הורה ביהמ"ש קמא על הגשת תסקיר נוסף

10. ערר על החלטת ביהמ"ש קמא נדחה לאור מאפייני מעשה המצדיקים מעצר (אלימות חוזרת ונשנית, הן מילולית והן פיזית) ומאפייני עושה המצדיקים מעצר (תסקיר שלילי, מאפייני אישיות המעלים מסוכנות קשה).

11. בקשת העורר לעיון חוזר נדחתה בהחלטת ביהמ"ש קמא מיום 29.4, וכך גם בקשה נוספת שנדחתה בהחלטה מיום 26.5, נשוא הערר דנן.

12. מסגרת בקשתו האחרונה של העורר לעיון חוזר טען כי תסקיר אחרון נערך לאחר שיחה טלפונית בלבד עם העורר, ללא פגישה או היוועדות חזותית תוך הפרת החלטת ביהמ"ש; העורר והמתלוננת התגרשו כבר ויש בכך כדי להפחית מסוכנות. כמו כן, העלה העורר טענות כנגד התנהלות המשיבה שלא המציאה מסמכים שונים חרף החלטות שניתנו.

13. ביהמ"ש קמא קבע כי משהתרשם לחיוב מהוריו של העורר כמפקחים מוצעים, נעשה כל מאמץ לאיתור חלופה, ולשם כך הופנה העורר לארבעה תסקירים, שבאחרון שבהם עמד שירות המבחן על עמדתו כי הסיכון להישנות אירועים אלימים בעתיד גבוה. מאפייני אישיות שנמצאו בתסקירים שללו אפשרות לחלופה לרבות חלופה באיזוק. לא נמצא כל שינוי משמעותי מהחלטה קודמת, ואין בגירושין כדי להעיד כי האיבה או המסוכנות פחתה.

אשר לטענות העורר לעניין המצאת מסמכים אלו ואחרים, קבע ביהמ"ש קמא כי דינם להתברר מסגרת תיק בע"ח.

טענות העורר -

14. חלופה הזמן מהווה שיקול כבד לשחרור ממעצר. העבירה בה מאשם העורר היא ברף הנמוך, והעורר שוהה במעצר כבר למעלה מ-4 חודשים. התיק העיקרי לשמיעת עדות המתלוננת נקבע ליום 18.7, קרי כ-6 חודשים מיום מעצרו העורר.

15. מעצר אינו מקדמה על עונש. ככל שיורשע העורר בעבירות המיוחסות לו, הוא לא יקבל עונש מאסר ארוך יותר מהתקופה בה הוא כבר שוהה במעצר, בהתחשב בחומרת העבירות והעדר עבר פלילי.

16. העורר והמתלוננת כבר גרושים; המתלוננת נמצאת במעון סגור במקום שאינו ידוע לעורר; העורר אינו מעוניין בכל קשר עם המתלוננת ועל כן הסכים לגירושין. אין סיכוי כיום להישנות העבירה כלפי המתלוננת, שהיא גרושתו.

16. ביהמ"ש קמא שגה משלא דן בטענות העורר בעניין המצאת מסמכים, משקלן של הראיות והאם יש

בהן כדי לכרסם בראיות

המשיבה לא המציאה את המסמכים המבוקשים, בניגוד להחלטת כב' השופט קפלן והמותב העיקרי שקבע כי החומר יומצא עד ליום 13.4.

אליבא העורר, המסמכים שלא הומצאו - דו"ח החיפוש המקורי, יומן משטרת אום אל פחם וסרטונים מקוריים מ DVR מביתו של העורר, יש בהם כדי לכרסם בראיות כנגדו ועל ביהמ"ש קמא היה לדון בטענות מסגרת החלטתו

הכרעה -

17. הצדדים הסמיכוני לתת ההחלטה ב"נט המשפט"; לאחר ששקלתי הדברים, הגעתי לכלל מסקנה כי לעת זו, דין הערר להידחות.

18. כלל הבסיס הנקוט בעבירות אלמ"ב, בוודאי אלו הכוללות אלימות פיזית ממשית בצד אלימות מילולית, כי מי המואשם באלימות כלפי בן משפחתו יעצר עד תום ההליכים נגדו, ונדרשים טעמים מיוחדים ונסיבות יוצאות דופן על מנת לסטות מכלל זה (בש"פ 1751/17 **מדינת ישראל נ' פלוני**). על כלל זה ניתן להוסיף כי מקום בו בצד האירוע, אי סתירת חזקת המסוכנות, קיים גם תסקיר שלילי, המציב רמת מסוכנות גבוהה, חל כלל המעצר ביתר שאת (בש"פ 6203/19 **מדינת ישראל נ' איסקוב**; בש"פ 6695/19 **מ"י נ' יוגב שמיר**)

19. העובדה כי נאשם נעדר עבר אינה נתון משמעותי בעבירות אלמ"ב, לאור דפוסי חיים של מתלוננות אלמ"ב, ולאור הנזק העלול להיגרם מהתפרצות בודדת; ראה בש"פ 1342/21 **מקסומוב נ' מדינת ישראל**.

20. גם שאלת ענישה צפויה (בש"פ 634/10 אפללו) משמעותית פחות בעבירות אלמ"ב שכן המיקוד הנו המסוכנות והנפיצות בכל אירוע מקרי (השווה בש"פ 3275/21 **פלוני נ' מדינת ישראל**, מיום 25/5/21).

21. בחינת הנתונים במקרה בפנינו, תעלה כי לא זו בלבד שתסקירי שירות המבחן חזרו על המלצתם פעם אחר פעם והעריכו כי לא ניתן לשקול חלופה, אלא שדווקא בתסקירים האחרונים, אחרי פניות חוזרות ונשנות שנעשו ע"י בית המשפט קמא, הצליח שירות המבחן לקבל עמדת המתלוננת;

התרשמות שירות המבחן כי חרף הסדרת חלק מהמחלוקות בין העורר והמתלוננת, "קיים **סיכון גבוה** להישנות התנהגות דומה בעתיד מצידו של חאפז".

זאת ועוד- לאחר שיחה עם המתלוננת אפיין שירות המבחן כי "עולה תמונה של מערכת יחסים כוחנית, מלווה באלימות ובאיומים רבים כלפיה..".

22. כלומר- בדיוק אותם מאפיינים מהם קיים החשש המיוחד בעבירות אלמ"ב- מתלוננת אשר לטענתה קרו אירועים רבים בעבר; מערכת יחסים המתאפיינת בשליטה וכוחניות לכאורה; גם אם זו תמה, הסיכון עדיין לא קהה דיו.

23. לא זו אף זו- תיק החקירה מעלה כי רף האירוע לא היה פשוט; תמונות המתלוננת (לב) מדברות בעד עצמן.

24. בבש"פ 7014/20 פלוני נ' מדינת ישראל הנחה כב' בית המשפט העליון -

"זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מהטעמים העומדים בבסיס חזקת המסוכנות הסטטוטורית הקבועה בעבירות שבהן הואשם העורר, הנטועים למרבה הצער, במציאות החיים הקשה אליה אנו נחשפים. אך לפני ימים אחדים, התבשרנו על שתי נשים שקיפחו את חייהן באופן טראגי, בתוך שעות ספורות אחת מהשניה, כאשר החשודים ברציחתן היו בני זוגן. כפי שצוין בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת, ניסיון החיים מלמד כי עבירות של אלימות במשפחה מתבצעות לעתים רבות תוך התפרצויות זעם בלתי נשלטות, באופן המעצים את המסוכנות הנשקפת מנאשמים בעבירות אלו (בש"פ 7626/06 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (27.9.2006)).

לפיכך, ובהתאם למצוות המחוקק, על בתי המשפט להימנע מלשחרר נאשמים בעבירות אלימות במשפחה לחלופת מעצר מבלי לוודא את בטחון של קורבנות העבירה ואת שלום הציבור בכללותו."

25. בית המשפט קמא צעד בדרך המותווית בהחלטת כב' בית המשפט העליון; בית המשפט קמא לא הרפה ולא קימץ בהפניות חוזרות ונשנות, בחינת מספר חלופות, פניות נוספות לקבלת עמדת המתלוננת ועוד.

26. כלל ההמלצות היו שליליות, ולבסוף גם רמת המסוכנות נאמדה משכך, לא הגיע בית המשפט קמא לאותה רמה בה יכול היה לחוש כי בטחון נפגעת העבירה ובטחון הציבור מובטחים דיים; בכך אין מקום להתערב. (השווה- בש"פ 387/21 פלוני נ' מ"י).

27. אשר לטענות בדבר ההליך לפי סעיף 74- להצהרת ב"כ המשיבה, חומרי החקירה הועברו; אכן, ככל שחל עיכוב (ואיני מחווה דעה), יש לכך משמעות (בש"פ 3048/19); עם זאת בשלב זה טרם נחצה הקו המחייב העדפת חלופה או מעצר באיזוק חרף העיכוב. השווה לשיקול דומה- בש"פ 7811/19 מדינת ישראל נ' פלוני.

אשר לטענות כלפי שירות המבחן- אפנה לבש"פ 2562/21 תורג'מן נגד מדינת ישראל, שם מנתח כב' בית המשפט העליון סוגיות בנושא חשיבות התסקיר, עבירות האלמ"ב, והנטלים.

28. האיזון הנכון, להערכתי, כי לאחר עדות המתלוננת, הקבוע בעוד כארבעים ימים לערך, ניתן יהיה לשוב ולהרהר (וגם בכך סבורני כי בית המשפט קמא דק פורתא).

ניתנה היום, כ"ג סיוון תשפ"א, 03 יוני 2021, בהעדר הצדדים.